

изработване на керамични материали със задоволителни експлоатационни характеристики, дори при използване на глини с невисоки технологични качества. При това са работили едновременно керамични работилници на различни места, обслужващи строящите се обекти, използвани различни находища от глина. В зависимост от вида и необходимото количество строителни материали са се използвали различни конструкции пещи.

Заедно с производството на строителна керамика за нуждите на разгърнатото строителство в района е съществувало и развито производство на вар.

Развитото производство на тези строителни материали е указание за мащабно строителство на обекти с военно, гражданско и култово предназначение в района на Сливен през късната античността и през българското средновековие.

Тези сведения очертават по-ясно ролята на района в стопанския живот и отбраната на североизточна Тракия през тази епоха.

ИЗВОДИ

1. Изложени са доказателства за съществуване на производствени центрове за строителна керамика и вар в близост до късноантичните и ранносредновековни крепости Мариично градище и Върло градище, разположени в масива Сините камъни на Сливенската планина. Тези доказателства почиват както на експериментални резултати от комплексните сравнителни физико – химични, физико - механични и структурни изследвания на строителната керамика и варта, взети от терена на крепостите и на сировините за производството им в прилежащия район, така също на откритите следи от производствени центрове край крепостите: останки от пещи за производство на тези строителни материали и на карieri за добив на техните сировини.

2. Единството на химичния и минераложки състав на строителната керамика, открита в крепостта Мариично градище и на глината от близката карiera в горното течение на Равна река, позволяват приемане на тезата за съществуване на керамично производство тук през късната античност и българското средновековие.

3. Орнаментните характеристики на строителната керамика от крепостта Мариично градище дават допълнителни сведения за началото на нейното изграждане – краят на пети век от н.е.